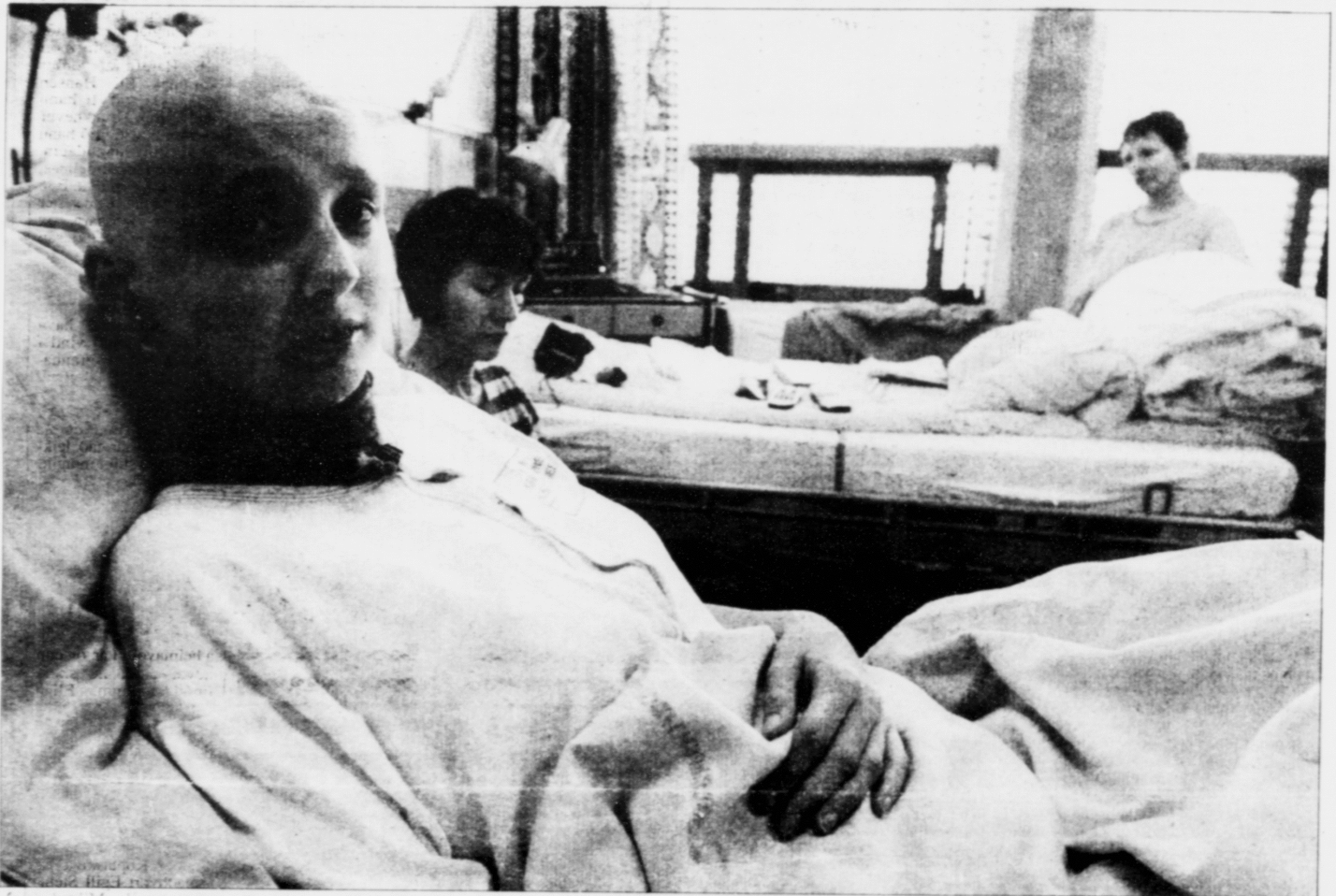

... tí at títt er Ríkið

Føroyingar á Ríkishospitalinum í óvissu um framtíðina hjá sjúkrahúsinum

Á eini sjúkrastovu á Ríkishospitalinum liggur 17 ára gamla Beinta av Tvøroyri. Á hinari stovuni liggur mamman, og á einari madrassu á gólvinum svav mosturin í fleiri vikur

DÁNIAL HØJGAARD

Keypmannahavn

Nú skulu sjúklingarnir ansa eftir sær sjálvum, stendur á einum skelti, sum onkur hevur sett upp á einari gongd á Ríkishospitalinum.

Fyri starvsfólkunum er hetta ikki grovt skemt, men ein veruligur tanki, ger Ríkishospitalið álvara av stóru spariætlan síni.

Eftir 10 dagar í verkfalli vóru øll til arbeiðis aftur hósdagin. Men leiðslan á Ríkishospitalinum stendur fast við, at 614 stórv skulu sparast burtur, hóast nakrar uppsagnir eru útsettar fyribils.

Starvsfólkini hótta við nýggjum tiltøkum eftir summarfrítíðina, samstundis sum kreppan á Ríkishospitalinum hevur breitt seg til onnur sjúkrahús.

Mong spáa eitt heitt summar í danska sjúkrahúsvirkinum.

Einsamallar

Á deildini fyri krabba-

meinsjúk børn liggur 17 ára gamla Beinta av Tvøroyri. Hon fær kemoviðgerð og er so veik, at hon má liggja í songini. Eisini tá verkfall er.

Seinastu vikurnar hava tær verið triggjar á stovu saman. Mammán, Solveig, og mosturin Berghild hava alla tíðina verið um ta sjúku gentuna. Dag sum natt.

Undir verkfallinum vóru tær einsamallar. Sera einsamallar.

– Sjúkrahjálpararnir, sum vit hava mest við at gera, hava ikki verið til arbeiðis. Dagin eftir at teir finga at vita, hvør ið skuldi sigast upp, avgjördu teir at melda seg sjúkar.

Tann fyrsta av teimum uppsögdu sjúkrahjálparunum sá eg aftur í gjár. Men eg havi ikki sæð nakran annan í dag, sigur Solveig Bærendsen, sum hevur búið á deild 5054 saman við dótturini í nærum triggjar mánaðir.

– Alt hevur gingið spakuligari. Vit hava biðað og biðað, og foreldrin hava

sjálf roynt seg sum portørar.

Foreldrin hava ráðført seg saman, og vit hava alla tíðina verið noyð at havt eitt vakið eyga við stovuni, sigur hon.

Heilivágurin hevur verið seinkaður – viðhvørt í fleiri tímar – og stovugongd hevur ikki verið hvønn dag, tí lækarnir hava verið so illa mannaðir.

Verkfallið hevur eisini órógvad kemoviðgerðina hjá Beintu. Ein viðgerð, hon skuldi hava, mátti útsetast eitt sindur, tí lækurin í øllum hurlivasanum hevði gloymt at bílagt heilivágina.

Við røktini hevur tað gingið hampuliga. Takkað verið foreldrum, sum ikki eru bangin fyri at taka um endan, tá á stendur. Og Solveig dylur ikki fyri, at systurin hevur verið henni hollur stuðul hesar seinastu vikurnar.

Kanningarnar útsettar

Uppi á 13. hædd liggur 56 ára gamla Jovina Knudsen

úr Saltangará. Ríkishospitalið hevur verið heim hennara seinastu fyra mánaðirnar.

Jona hevur m.a. sjúkan maga og hevur verið íggjøgnum fleiri skurðviðgerðir. Hon er veik og fær ikki tikið vanliga føði til sín.

Teir fyrstu dagarnar undir verkfallinum fekk hon ikki ta hjálp, hon hevði fyri neyðini. Kanningar máttu biðja.

– Eg var blivin so mikið ring av maganum og spýði illa. Tí var eg rættiliga ørg um at kanningarnar máttu útsetast í fleiri dagar.

Tú verður kedd av slíkum, tá tú livir illa. Og tú verður ørg um at eitt verkfall kemur í vegin, tá tú kanska kundi fingið tað betur, sigur Jovina, sum fær sterkan heilivág fyri pínu.

– Onkrar kanningar, sum skuldu gerast dagin eftir at verkfallið byrjaði, eru ikki gjørdar enn. So tað kann ikki sigast, at alt hevur virkað sum tað skal, sigur hon.

Undir verkfallinum vóru einans tveir triðingar av

vanliga starvsfólkunum til arbeiðis á medisinsku deild 3134, har Jovina liggur.

– Alt gekk seinni fyri seg. Eg haldi at øll hava merkt tað.

Tað sigur seg sjálvt, at tá ið tey eru so fá, tekur tað sína tíð aðrenn tey koma, tá man ringir. Men eg eri so mikið ring, at eg kanska hava fingið forholdsvis nógv av tíðini, sigur hon sáttliga.

Ótrygg framtíð

Á einum lista við inngongdina til deild 3134 stendur svart upp á hvítt, hvussu nógv stórv skulu sparast burtur á deildini í framtíðini: »Plejepersonale reduceret med 3,67 ansatte«.

Líknandi listar – við størri og minni tølum – hanga uttan fyri flest allar av hinum deildunum á tí stóra sjúkrahúsinum.

Heldur ikki deildini fyri krabbameinssjúk børn sleppur undan. Triggjar sengur og ellivu fulltíðarstórv skulu sparast burtur.

Solveig stúrir fyri, hvussu

tað verður á deildini, sum verður teirra heim eisini teir næstu mánaðirnar.

– Vit hava fingið at vita at átta sjúkrahjálparar missa arbeiði.

1. juni vórd fyri nýggjar sjúkrasystur settar, men hetta eru stórv, sum vóru normerað frammanundan. Sjúkrasysturarnar skulu nú gera arbeiðið hjá sjúkrahjálparunum, umframt at læra fyri nýggjar upp.

Tað verður ikki lætt og sjúkrasysturnar noyðast at renna uppáftur skjótari. Samstundis er feritíð í hond, so eg veit ikki, hvussu tey ætla at fáa alt at hanga saman, sigur hon uppgevgandi.

Óttast fyri trygðini

Undir vanligum umstøðum er arbeiðsbyrðan hjá starvsfólkunum á deild 5054 so stór, at foreldrin sjálf mugu ansa eftir børnunum. Tey taka feður, busta teimum tenninar, vaska teimum,